

[Lars Emil Johansen.]

for mit standpunkt nævne, at befolknings-tætheden i de nuværende to opstillingskredse er en hel del forskellig, idet, så vidt jeg er orienteret, ca. 60 pct. stammer fra åbentvandsbyerne og andre sydgrønlandske områder, hvorimod kun ca. 40 pct. stammer fra Nord- og Østgrønland, altså det, som i dag udgør 1. opstillingskreds. Der kan derfor være en begrundet frygt for mindre nordgrønlandsk indflydelse i landets politiske anliggender, hvis Grønland fremover skal udgøre ét valgområde til folketingsvalget.

Nu er jeg — såvel Grønlandsministeren som de andre ordførere har omtalt det — selvfølgelig godt klar over, at Grønlands landsråd har tiltrådt det lovforslag, jeg her tager afstand fra. Jeg har som medlem af landsrådet selv deltaget i landsrådets behandling af dette lovforslag og skulle derfor være ret godt orienteret om, hvilke synspunkter der har været afgørende for landsrådets stillingtagen i sagen. Jeg er ligeledes godt klar over, at jeg kan angribes for at være inkonsekvent, når jeg den ene dag taler for, at beslutninger vedrørende Grønland skal træffes af de i Grønland folkevalgte myndigheder, for i næste øjeblik at gå imod en flertalsindstilling fra Grønlands landsråd. Det er imidlertid min opfattelse, at jeg er nødt til at gøre det, så længe forholdene er, som de er i dag, hvor beslutningerne træffes her i folketinget. Det er også min opfattelse, at jeg som folketingsmand har ret og pligt til at handle ud fra egen overbevisning, især når det drejer sig om en overbevisning, der, så vidt jeg har kunnet fornemme, støttes af mine nordgrønlandske vælgere.

Idet jeg ikke har indvendinger imod de øvrige foreslåede ændringer i den grønlandske folketingsvalglov, skal jeg sluttelig gøre følgende bemærkning om et problem, der vedrører bestemmelserne i den grønlandske valglov — det problem, som også har været berørt af visse andre ordførere.

Som følge af den dynamiske udvikling, det grønlandske samfund er udsat for for tiden, er der i dag et stort antal udsendte danskere i Grønland. Disse udgør efterhånden en ikke så ubetydelig del af vælgerne i Grønland. Det er min vurdering, at dette forhold både er utilfredsstillende og uheldigt for begge parter, nemlig for den fast

bosiddende befolkning på den ene side og for de udsendte danskere på den anden side. Det er utilfredsstillende for den fast bosiddende befolkning, fordi deres grundlovshjemlede indflydelse på landets politiske anliggender derved bliver betydelig reduceret. Det må også være utilfredsstillende for de udsendte danskere, der skal opholde sig deroppe i en tidsbegrænset periode, fordi de derved kan komme til at præge en udvikling, de i fremtiden ikke kommer til at indordne sig under. Det er endvidere uheldigt for forholdet mellem disse to befolkningsgrupper i Grønland.

På baggrund heraf agter jeg at arbejde for en ordning, hvorefter der åbnes mulighed for, at de udsendte danskere i Grønland deltager i folketingsvalgene hernede i Danmark og ikke i Grønland.

På samme måde agter jeg at arbejde for en tilsvarende ordning for grønlændere, der som følge af uddannelse m.v. måtte opholde sig midlertidigt her i Danmark. I den forbindelse vil det være interessant at høre Grønlandsministerens syn på dette problem.

Allersidst vil jeg ytre ønske om, at disse synspunkter, som jeg herved har forsøgt at gøre rede for, vil indgå i udvalgsbehandlingen, hvorunder jeg vil være i stand til at uddybe mine synspunkter.

#### Ministeren for Grønland (*Holger Hansen*):

Jeg vil gerne takke for en varm eller mindre varm — eller måske endda fra enkeltes side lidt kølig — tilslutning til forslaget. Vi skal jo behandle det i udvalget, og dér kan der blive lejlighed til at se både på teknikken og på principperne. Skal jeg gøre nogle få bemærkninger i anledning af det, der er fremført, så skal det være til nogle af de hovedprincipper, som er trukket op, nu sidst af hr. Lars Emil Johansen.

Både hr. Dohrmann og andre har jo været inde på spørgsmålet om det hensigtsmæssige eller mindre hensigtsmæssige i én valgkreds, om geografien spiller nogen rolle, om dette, at man nu ifølge lovforslaget gør Grønland til én valgkreds, betyder, at yderdistrikterne, som det er sagt både af hr. Poul Dam og af hr. Lars Emil Johansen, risikerer ikke at blive repræsenteret eller at blive svagere repræsenteret.

Det er vældig svært at vide noget om. Jeg tænker tilbage på sidste valgperiode, hvor